

HANDEN UIT DE MOUWEN

Gemeente Vlaardingen

Coalitieakkoord 2019-2022

Mei 2019

Fractie Kerkhof

VVD

GroenLinks

CDA

VV2000/Leefbaar Vlaardingen

D66

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

1. Inleiding

Handen uit de mouwen, scholen bouwen en renoveren, zorgen voor een mooiere buitenruimte, controle krijgen over het Sociaal Domein, werken aan de binnenstad, woningbouw, duurzaamheid en (fiets)mobiliteit! Daadkracht en prioriteiten stellen voor het algemeen belang van Vlaardingen en de Vlaardingse, het is de kern van dit coalitieakkoord. Er liggen veel opgaven voor ons klaar, zoveel dat we het onmogelijk allemaal in deze collegeperiode kunnen oppakken. Soms om moedeloos van te worden... Maar machteloos toekijken, dat helpt zeker niet.

Dus, wat ons betreft: gezamenlijk en in eendracht mouwen opstropen en de schouders eronder.

De gemeente Vlaardingen staat voor grote en ingrijpende ontwikkelingen in het ruimtelijke, sociale, economische en financiële domein. Dat vraagt om bestuurskracht, zo liet ook het rapport van Andersson Advies zien. Naar aanleiding van het rapport Anderson heeft de gemeenteraad de opdracht gegeven tot het vormen van een ambtelijke Taskforce om realistische en uitvoerbare scenario's voor de grote dossiers in beeld te brengen, op basis waarvan bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden. Zes partijen vanuit de Vlaardingse gemeenteraad (Fractie Kerkhof, VVD, GroenLinks, CDA, VV2000/Leefbaar Vlaardingen en D66) pakken die handschoen op. De zes partijen geven daar gezamenlijk invulling aan via dit coalitieakkoord.

Het Raadsprogramma was en is een goed instrument, we willen immers de inbreng van alle 35 raadsleden benutten. Het werken met het Raadsprogramma kwam om meerdere redenen niet goed van de grond. Eén van de redenen was het ontbreken van een financiële prioritering. De zes coalitiepartijen hebben daar afspraken over gemaakt c.q. hebben daar duidelijkheid over gecreëerd. We hebben veel ambities, dat is onverminderd het geval. We zijn er echter wel eerlijk en helder over, dat we deze ambities stapsgewijs en gefaseerd moeten invullen.

Bouwen aan vertrouwen

We zijn ons bewust van het effect van de politieke situatie van het afgelopen jaar op de inwoners van onze stad. Daarom zorgen we met de afspraken tussen deze zes partijen voor een stabiele politieke situatie. Wij kiezen ervoor om onze tijd te investeren in de stad in plaats van in partijpolitieke strijd. Onze stad verdient dat. We zijn ons bewust van het feit dat er in het verleden verwachtingen zijn gewekt die niet haalbaar zijn gebleken. Door de realistische keuzes die we nu maken, honoreren we niet alle wensen, maar bieden we wel een haalbaar perspectief. Daar zetten wij onze schouders onder. Wij gaan in gesprek met de mensen die hun wensen niet (volledig) ingewilligd zien en zorgen ervoor dat we in toekomst beter aan verwachtingsmanagement doen. Daarmee werken we aan een herstel van het vertrouwen in de lokale politiek en het stadsbestuur.

Wij committeren ons als coalitiepartijen aan de afspraken in dit akkoord. Dat wil geenszins zeggen, dat wij niet op zoek zullen gaan naar een constructieve samenwerking met de overige partijen. Er zal ruimte zijn voor een eigen geluid, maar de zes partijen zijn zich zeer bewust van de gezamenlijke verantwoordelijkheid die zij nemen voor het uit te voeren beleid.

Die constatering heeft gevolgen voor het Raadsprogramma. Het is noodzakelijk om daarbij aan verwachtingsmanagement te doen. Het Raadsprogramma krijgt meer dan ooit het karakter van een agenda. Daar zullen wij met beleid mee om moeten gaan. Deze agenda heeft een dynamisch karakter. Soms zullen zaken vanwege specifieke ontwikkelingen naar

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

voren moeten worden gehaald. Andere zaken zullen in de praktijk niet opportuun zijn. Transparantie staat daarbij voorop. Het heeft geen zin om start- en keuzenotities te schrijven over onderwerpen waar geen financiële ruimte voor is of waarover in dit coalitieakkoord specifieke afspraken zijn gemaakt. Daarmee willen we voorkomen dat de ambtelijke organisatie onnodig belast wordt. Dat neemt echter niet weg dat er voldoende ruimte is buiten de thema's uit dit coalitieakkoord om raadsbreed van gedachten te wisselen.

Wij stelden het al: de situatie vraagt om daadkracht en prioriteiten stellen. Dat geldt zeker ook voor de ambtelijke organisatie. Er is veel, dat de inzet van ambtenaren vraagt. Daarom geldt in de bestuurlijke kaderstelling en opdrachtverstrekking: *first things first*. Het noodzakelijke voor de stad doen we dus eerst.

Dat alleen al heeft grote gevolgen: veel werk dat we allemaal zeer belangrijk vinden, moeten we voor het moment laten liggen. Het kan niet anders. In dit akkoord leggen we daarom een prioriteitenlijst vast. Bovenaan de lijst staan zoals gesteld de nieuwbouw en renovaties van onze scholen, het aanpakken van de buitenruimte en het beheersbaar krijgen van de als maar stijgende kosten in het Sociaal Domein.

Geld is een probleem. We hebben budgettaire ruimte weten vrij te maken, mede omdat we voor alle partijen moeilijke financiële keuzes hebben moeten maken ten aanzien van de gemeentelijke lastendruk en de financiële kaders die wij hanteren.

Het levert desondanks niet genoeg op om alle *gewenste* investeringen in de stad te doen. Zelfs al doen we alleen het noodzakelijke en dat nog eens minimaal, dan nog vraagt de opgave van ons om anders dan voorheen te kijken naar onze financiële middelen. De huidige financiële kaders zijn te nauw om het werk überhaupt aan te kunnen pakken. We moeten anders denken, er is geen andere optie. Maar: zonder de grenzen van een solide, betrouwbaar en op continuïteit gericht financieel beleid uit het oog te verliezen.

2. Financiële kaders en hoofdafspraken

De stad vraagt om investeringen om de sociale en economische structuur te versterken en toekomstige problematiek te voorkomen. Denk aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP), de woningbouwopgave, de invoering van de Omgevingswet, mobiliteit of de Binnenstad. Anderzijds is een gezonde en stabiele financiële situatie essentieel voor de continuïteit van ons beleid. Dat is niet gediend met het steeds opnieuw tussentijds moeten treffen van financiële maatregelen, zoals bezuinigingen op voorzieningen en uitstel van maatregelen.

Dat is ongewenst. Wij kiezen daarom voor een aanpassing van de financiële doelstellingen waardoor enige ruimte ontstaat. Tegelijkertijd hebben wij een pakket aan (financiële) randvoorwaarden geformuleerd waarmee de benodigde stabiele financiële structuur en continuïteit kan worden gewaarborgd. Dit is een pakket, dat in samenhang door ons geformuleerd is en dat wij de komende jaren ook in samenhang bewaken.

Schuldquote

Wij hechten eraan om de omvang van onze schulden beheersbaar te houden. Aan schulden zijn immers rentelasten en renterisico's verbonden. In ons huidige financiële beleid streven wij naar een schuldquote (omvang schulden gerelateerd aan de omvang van onze begroting) van maximaal 100%. Onze schuldquote zit op dit moment iets onder deze norm. Wij zijn van mening dat wij deze norm de komende jaren iets zullen moeten verhogen om de

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

noodzakelijke investeringen in onze stad mogelijk te maken, uiteraard zonder de omvang van de schulden daarbij uit de hand te laten lopen. Wij denken dat een schuldquote van 110% de ruimte biedt om de investeringen te doen die nodig zijn. Wij vinden een plafond van 110% daarnaast verantwoord uit oogpunt van risicobeheersing.

Weerstandsvermogen/weerstandratio

De incidentele financiële risico's actualiseren we twee maal per jaar (inventarisatie risico's in organisatie) en laten die door het accountantskantoor PwC via een kansberekening (de zgn. Monte Carlo-methode) vertalen in een minimaal benodigd vrij weerstandsvermogen. Dat vrije weerstandsvermogen gaat in de praktijk vooral om de Algemene reserve. PwC raamt in de meest recente rapportage de benodigde weerstandscapaciteit op € 7,7 mln. (inclusief de reserve Sociaal Domein).

De weerstandratio is het getal dat weergeeft in welke mate het vrije weerstandsvermogen voldoende is om de omvang van de risico's te kunnen afdekken.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is vastgesteld welke ratio de gemeente Vlaardingen nastreeft. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Waardering	Ratio weerstands- vermogen	Betekenis
A	2,0	Uitstekend
B	1,5 – 1,9	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 0,9	Matig
E	0,6 – 0,7	Onvoldoende
F	< 0,6	Slecht

Waardering

Wij kiezen ervoor als norm te hanteren een waardering B (ruim voldoende). De Algemene reserve dient dan 1,5 tot 1,9 maal het via de Monte Carlo methode berekende risicoprofiel te bevatten. Zodra de ratio daalt onder 1,7 wordt bij Voorjaarsnota of begroting besproken of er maatregelen genomen moeten worden om de Algemene Reserve weer te versterken tot minimaal de ratio van 1,7.

Daarbij hebben wij ervoor gekozen de Algemene reserve nimmer lager te laten zijn dan € 15 mln. Daarmee voorkomen we dat een tijdelijk toenemend risicoprofiel (bijvoorbeeld door rijksbeleid) direct leidt tot een extra ombuigingsopdracht in de begroting. Zoals gesteld, een gezonde en stabiele financiële situatie is essentieel voor de continuïteit van ons beleid.

Structurele risico's (bijvoorbeeld door wegvallende rijksinkomsten) dienen ook gedekt te worden door structurele financiële maatregelen. De meerjarenbegroting moet materieel en structureel sluitend blijven. Alle lasten als gevolg van mogelijk nieuw beleid moeten structureel gedekt worden in de meerjarenbegroting.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

Solvabiliteit

Onze solvabiliteit bedraagt op dit moment 21%. Vasthouden aan het huidige solvabiliteitsbeleid biedt onvoldoende ruimte om de noodzakelijke investeringen te doen in onze stad. Wij willen het nagestreefde solvabiliteitspercentage daarom verlagen zonder daarbij de daaraan verbonden risico's uit het oog te verliezen.

Wij gaan uit van een bandbreedte ten aanzien van de solvabiliteit van 16 tot 20%. Een solvabiliteit van minder dan 18% is alleen aan de orde bij het als gevolg van het moeten inzetten van de reserve Sociaal Domein. Die zullen wij moeten inzetten, enerzijds om tekorten binnen het Sociaal Domein te dekken, anderzijds om maatregelen te treffen om meer grip en sturing te krijgen op de uitgaven in dit domein. Onder de voorwaarden van een voldoende weerstandsvermogen, een sluitende meerjarenbegroting, het investeringsplafond en een gemaximeerde schuldquote vinden wij een bandbreedte van 16 tot 20% verantwoord.

Investeringsplafond

Zoals gesteld staat onze stad aan de vooravond van een aantal noodzakelijke investeringen. In ons financiële beleid is een jaarlijks investeringsplafond vastgelegd van € 15 mln. per jaar. Wij hebben geconstateerd dat een plafond van deze omvang voldoende is om noodzakelijke vervangingsinvesteringen te doen, maar niet voldoende is om de investeringen te doen waar we nu mee geconfronteerd worden. Wij achten hierbij een verruiming van het plafond cumulatief over de jaren 2020 tot en met 2023 van € 25 mln. nodig. Deze verruiming past binnen de hiervoor gestelde kaders over solvabiliteit en schuldquote.

Onroerende Zaak Belasting

De onroerende zaak belasting (OZB) vormt een belangrijke bron van inkomsten voor onze gemeente. Wij beseffen dat deze belasting voor onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties een kostenpost is. Wij begrijpen dat we zorgvuldig moeten omgaan met de middelen die wij van hen toevertrouwd krijgen. Wij streven er dan ook naar om deze middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten voor onze stad en hierbij een zo optimaal mogelijk maatschappelijk rendement te behalen. Het bepalen van de hoogte van onze belastingtarieven vatten wij daarom niet lichtvaardig op.

Wij denken echter dat het voor nu noodzakelijk is om een verhoging van de OZB door te voeren. Wij willen de OZB daarom in 2020 met 6% extra verhogen naast de reguliere aanpassingen aan de inflatie. Dat levert een extra begrotingsruimte op van € 1 mln. structureel. Per woning is dat een gemiddelde extra lastendruk van € 16. Dat is naar onze mening acceptabel in het licht van de investeringen die wij doen in basisvoorzieningen die van algemeen belang zijn voor de inwoners en bedrijven van Vlaardingen.

Onze stad staat de komende jaren voor een aantal grote opgaven. Met genoemde zaken zijn grote uitgaven gemoeid. Helaas hebben wij moeten constateren dat onze meerjarenbegroting onvoldoende ruimte biedt om alle ontwikkelingen op te vangen. Wij zoeken daarom continu naar mogelijkheden om onze financiële slagkracht te vergroten. Wij kijken daarbij uiteraard naar alle opties. We kijken daarbij kritisch naar de efficiency van de uitvoering (doen we de dingen goed?) en naar nut en noodzaak van taken (doen we de goede dingen?). Wij hebben het college van burgemeester en wethouders om deze reden de opdracht gegeven om in 2020 bij de Voorjaarsnota voor € 1,5 mln. structureel aan bezuinigingsmogelijkheden aan de gemeenteraad voor te leggen.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

Overige inkomsten: erfpachtbeleid en leges

In 2020 legt het college van burgemeester en wethouders een herziening van het erfpachtbeleid voor aan de gemeenteraad. Daarin zal in ieder geval aandacht zijn voor de bepaling van erfpachtcanons, zodanig dat het huidige niveau van inkomsten gegarandeerd wordt.

Het college zal bij de begroting 2020 een voorstel dienen te doen over het juiste (kostendekkende) niveau van leges en een juiste verwerking in de meerjarenbegroting.

Financiële begrotingsruimte

Op basis van bovenstaande financiële kaders ontstaat de volgende financiële ruimte.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2020	2021	2022	2023
<i>Vrijvallende spaarbedragen</i>	229	2.266	2.648	2.648
<i>OZB aanpassing inkomsten met 6%</i>	1.000	1.000	1.000	1.000
<i>Vrijgemaakte begrotingsruimte</i>	1.229	3.266	3.648	3.648

De vrije begrotingsruimte zal ingezet worden voor de dekking van kapitaallasten van extra investeringen in de stad, structureel beleid en de dekking van autonome ontwikkelingen (zoals de problematiek rond het Sociaal Domein er feitelijk één is).

Aangezien financiële tegenvallers altijd ten laste komen van de Algemene reserve spreken wij af dat financiële meevallers bij de jaarrekening ten goede komen aan diezelfde Algemene reserve.

Beleidsprioriteiten

Zoals aangegeven stellen wij scherpe prioriteiten en kiezen om de beschikbare financiële ruimte met name in te zetten voor het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, het onderhoud van de openbare ruimte en de beheersbaarheid van het Sociaal Domein. Meer beperkt kiezen wij ervoor incidentele of structurele middelen in te zetten voor de voorbereiding van de extra bouwopgave van 2000 woningen in de stad en een structureel bedrag voor het handhaven van de nog dit jaar vast te stellen verordening inzake het opdelen van een woning in meerdere kleine wooneenheden. Een vergunning voor het onttrekken, samenvoegen, omzetten en splitsen van woningen zal daarbij verplicht worden gesteld.

Onderwijshuisvesting

Het integraal huisvestingsplan voor scholen heeft topprioriteit. Het is onze wettelijke plicht om te zorgen voor adequate onderwijshuisvesting en daar maken we ons niet gemakkelijk van af. We geven het goede voorbeeld en kiezen voor duurzaam. Bovendien, ieder kind verdient toch zeker een gezonde leeromgeving! We houden ook vast aan het idee van Integrale Kindcentra.

Ook hier hebben we echter keuzes moeten maken. In het geval van het Groen van Prinstererlyceum kiezen we voor renovatie in plaats van nieuwbouw. De uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) spreiden we over 10 jaar. Een uitvoering in 8 jaar is financieel helaas niet haalbaar. Mochten hierdoor grote knelpunten ontstaan, dan zal het college naar passende oplossingen zoeken.

We gaan met de schoolbesturen in gesprek over welke rol zij gaan vervullen bij het verrichten van de investeringen. Het is zelfs denkbaar, dat het eigendom van de gebouwen geheel of gedeeltelijk overgaat van de gemeente naar de scholenstichtingen (door-

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

decentralisatie). Over de financiering moeten we specifieke afspraken maken. De scholen plukken de vruchten van meer energiezuinige gebouwen en wij verwachten van de schoolbesturen dan ook dat zij zelf zorgen voorcofinanciering. We willen daarnaast nog eens extra de kansen voor het aanvragen van (duurzaamheids-)subsidies en het verhogen van de inkomsten vanuit kinderopvang onderzoeken.

Kwaliteitsimpuls openbare ruimte

In de hele stad pakken we de openbare ruimte aan. Door intensiever onderhoud te plegen en vaker schoon te maken. Onderhoud van wegen, straten, pleinen en zeker ook het groen verdienen een kwaliteitsimpuls. We brengen de openbare ruimte naar een hoger kwaliteitsniveau (B-niveau = basis/gemiddeld). Zo zorgen we voor een hele, veilige en schone omgeving. Waar mogelijk krijgen specifieke gebieden een extra impuls. Vlaardingen moet voor iedereen, dus ook in kwetsbare buurten, een prettige woonomgeving bieden. Daarnaast zetten wij ons onverminderd in om wijkdeals te sluiten met bewoners. Samen kunnen we de kwaliteit van de openbare ruimte nog verder verhogen.

Sociaal Domein

Wij kiezen er voor om te investeren in het Sociaal Domein. Enerzijds om ons meer te richten op preventie, netwerken te versterken en onze inwoners kwalitatief goede zorg te geven waarbij de inwoner centraal staat.

De uitgaven die wij doen binnen het Sociaal Domein overstijgen momenteel fors de beschikbaar gestelde rijksmiddelen. Het ligt in de rede, dat wij in de komende jaren meer geld zullen ontvangen voor de uitvoering van deze taken, specifiek voor de jeugdzorg. Ook het rijk onderkent namelijk, dat de decentralisatie in 2015 gebaseerd is geweest op verkeerde aannames. Zekerheid daarover bestaat nu echter niet. Buiten dat zien de coalitiepartijen de noodzaak om het Sociaal Domein veel meer "in control" te krijgen, om meer grip te hebben op de bestedingen en de effectiviteit daarvan. Daartoe zal een adequate monitor opgezet worden. We zullen de tekorten binnen de WMO en de Jeugdwet nog maar een zeer beperkte tijd geheel of gedeeltelijk kunnen dekken uit de reserve Sociaal Domein.

De transformatie van de werkwijze, van achteraf hulpbieden (met dure specialistische hulp) naar van te voren maatregelen treffen (door sterk algemeen en preventief aanbod en eigen kracht van de inwoners), is daarvoor noodzakelijk. De kwalitatief goede uitvoering van de nieuwe taken Jeugdhulp en WMO vraagt meer tijd dan we bij de start hadden verwacht.

De oplopende overschrijdingen van de beschikbare middelen voor Jeugdhulp en de WMO vragen om een directe aanpak. De transformatie van het sociaal domein is al ingezet, zodat er in de toekomst minder beroep zal worden gedaan op (dure) specialistische hulp. Voor die transformatie-inspanning maken we middelen vrij. We willen de kosten op zo kort mogelijke termijn meer beheersbaar krijgen, maar moeten ons daarbij niet rijk rekenen. Voorshands is het noodzakelijk om in de meerjarenbegroting financiële ruimte te reserveren voor de dekking van het sociaal domein.

Hieraan worden investeringen toegevoegd met inzet op versterking van het voorveld en preventieve activiteiten. Dat betekent inzetten op samenwerking, sport als middel, de wijkteams, aanpak eenzaamheid, mantelzorg, de ontwikkeling van de wijk- en buurtcentra en vernieuwingen in de m.n. de jeugdzorg zoals de Onderwijs Zorg Arrangementen en de POH (Praktijk Ondersteuner Huisartsen) jeugd bij de huisartsen.

Voor de extra investeringen in het Sociaal Domein trekken wij jaarlijks € 0,7 mln uit.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

Incidentele beleidsintensiveringen

Naast bovenstaande beleidskeuzes maakt de coalitie nog incidentele middelen vrij voor de vorming van een revolving fund Duurzaamheid, subsidieverwerving, revitalisering van de binnenstad en metropolitane fietsroutes. Deze worden in paragraaf 3 ("Opdrachten aan het college, inclusief beleidsmatige kaders") nader toegelicht.

Recapitulatie

Samenvattend leidt dit tot het volgende financiële beeld voor de komende jaren:

	2020	2021	2022	2023
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
Vrijgemaakte begrotingsruimte	1.229	3.266	3.648	3.648
Voorstellen coalitie akkoord				
<i>IHP, uitvoering in 10 jaar, renovatie Groen van Prinsterer Lyceum</i>	-	-234	-465	-1.332
<i>Tekorten sociaal domein</i>	-3.800	-2.800	-1.700	-800
<i>Dekking sociaal domein uit reserve sociaal domein</i>	3.800	1.400	-	-
<i>Investerings Sociaal Domein</i>	-700	-700	-700	-700
<i>Onderhoudsprogramma buitenruimte naar niveau B</i>	-390	-420	-420	-420
<i>Extra formatie voor handhaving huisvestingsverordening</i>	-140	-140	-140	-140
<i>Vorming reserve Revolving Fund Duurzaamheid</i>	-500	-	-	-
<i>Dekking reserve Revolving Fund Duurzaamheid uit Algemene Reserve</i>	500	-	-	-
<i>Subsidieverwerving</i>	-100	-	-	-
<i>Dekking subsidieverwerving uit Algemene Reserve</i>	100	-	-	-
<i>Revitalisering Binnenstad</i>	-400	-300	-200	-200
<i>Dekking Revitalisering Binnenstad uit Reserve Binnenstad en Parkeren</i>	400	-	-	-
<i>Metropolitane fietsroutes</i>	-	-	-30	-30
<i>Eenmalige impuls bouw 2000 woningen</i>	-1.000	-	-	-
<i>Dekking eenmalige impuls woningbouw uit algemene reserve</i>	1.000	-	-	-
Totaal voorstellen coalitie akkoord	-1.229	-3.194	-3.655	-3.622
Begrotingssaldo	-	72	-7	26

3. Opdrachten aan het college, inclusief beleidsmatige kaders

Het college van burgemeester en wethouders verzoeken wij om bij de Voorjaarsnota 2020 te komen met een inventarisatie van bezuinigingsmogelijkheden tot een bedrag van € 1,5 mln. structureel. Op dat moment zal worden bezien of dit kan worden ingezet voor nieuw beleid en/of de versterking van de solvabiliteit, of dat de begrotingsruimte geheel of gedeeltelijk noodzakelijk is om tegenvallers op te vangen. Bijvoorbeeld een lagere uitkering uit het gemeentefonds.

Daarbij is wat de coalitiepartijen betreft nagenoeg alles bespreekbaar. Alleen op de onderwerpen armoedebestrijding en veiligheid sluiten wij op voorhand uit, dat daarop bezuinigd wordt. Wat betreft de regelingen in het kader van de armoedebestrijding willen we wel inzichtelijk hebben welke doelgroepen hiermee bereikt worden en hoe effectief de regelingen zijn. Dit met als oogmerk om de effectiviteit van de regelingen te optimaliseren.

Wij vinden dat de gemeenteraad bij het inventariseren van bezuinigingen het goede voorbeeld hoort te geven door ook te kijken naar de eigen kosten (ondersteuning door griffie, fractievergoedingen) en zich daar jaarlijks over te verantwoorden. Ook wij, als gemeenteraadsleden, moeten de broekriem aantrekken als we dat van anderen verwachten. Wij verzoeken de raad om voor het zomerreces met een voorstel te komen waarin tenminste € 75.000 bezuinigd wordt op het raadsbudget.

Op dit moment missen we nog het inhoudelijk kader om besluiten te nemen over eventuele ombuigingen. Dat inhoudelijk kader zal voor een belangrijk deel moeten komen van de Toekomstvisie, die de gemeenteraad begin 2020 vaststelt. Daarnaast zal nog dit jaar een overzicht beschikbaar komen van wettelijke en niet wettelijke taken.

Jaarlijks bij de Voorjaarsnota bespreekt de gemeenteraad het financiële kader voor de komende jaren. Dat is het moment om afspraken te maken over hoe te reageren op nieuwe (financiële) ontwikkelingen. Zoals al beschreven, houden wij vast aan toereikende normen voor wat betreft financiële deugdelijkheid. Dat geeft ons de tijd en de ruimte om beredeneerd, integraal en in samenhang te kijken naar ontwikkelingen die positieve of negatieve gevolgen hebben voor de realisatie van onze ambities.

Vlaardingen Fietsstad

De uitvoering van Vlaardingen Fietsstad vinden wij coalitiepartijen met het oog op duurzaamheid, mobiliteit en volksgezondheid van groot belang. We willen de doelstellingen van het plan als onderdeel van investeringsbeslissingen in de openbare ruimte nadrukkelijk meenemen en meewegen. Denk daarbij primair aan herinrichting of groot onderhoud van de openbare ruimte (zoals het verbeteren van verhardingen), grondexploitaties en de uitvoering van mobiliteitsmaatregelen. Waar mogelijk maken wij optimaal gebruik van subsidiemogelijkheden. Met name denken wij daarbij aan de subsidies die het samenwerkingsverband Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) voor de realisatie van regionale fietsroutes beschikbaar stelt. Fietsen draagt bij aan een gezonde en bereikbare stad. Daarom investeren we € 500.000 incidenteel in metropolitane fietsroutes. We maken daarmee een subsidie van de MRDH van € 1 mln. mogelijk en kunnen hierdoor mogelijk € 1,5 mln. besteden.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

Op zoek naar subsidies

We investeren veel: in scholen, woningen en wegen, en allemaal met een ambitie op duurzaamheid. We willen deze investeringen, daar waar mogelijk, koppelen aan subsidieregelingen. Hierdoor hopen we de investeringslast voor de gemeente Vlaardingen te verlagen. Het is noodzakelijk om vooraf bestedingsruimte vrij te maken om actief te kunnen participeren in het verkrijgen van de subsidies. We maken hier éénmalig € 100.000 voor vrij in 2020.

Participatie

De coalitiepartijen hechten onverminderd veel waarde aan (burger)participatie. Wel willen wij kritisch kijken naar de effectiviteit van verschillende vormen van participatie. Wij streven naar de doorontwikkeling van bepaalde vormen van burgerbetrokkenheid (zoals buurtbegrotingen, wijkdeals en Right to Challenge), maar wel ondersteunend aan de effectieve en efficiënte uitvoering van onze gemeentelijke taken. Ten aanzien van participatietrajecten zullen wij scherper moeten zijn ten aanzien van verwachtingenmanagement. Het in overleg met de stad ontwikkelen van plannen heeft onze voorkeur, maar het is daarbij wel van belang om vooraf realistische kaders mee te geven. Financieel en anderszins. Bij de totstandkoming van de Toekomstvisie via een uitgebreide participatie tot stand komt; zowel door input op te halen voor de opstelling van de verschillende toekomstscenario's als bij de bepaling van het meest gewenste scenario (daarna).

Marathonweg

Het college van burgemeester en wethouders zal in gesprek gaan met de Denktank en omwonenden over een optimale invulling van de in de meerjarenbegroting beschikbare middelen voor de aanpak van de Marathonweg. Wij maken geen aanvullende middelen vrij.

Arbeidsmigranten

Wij hebben duidelijke afspraken gemaakt ten aanzien van de huisvesting van arbeidsmigranten. Die problematiek vraagt om een voortvarende aanpak. Met volle inzet willen we voorkomen dat investeerders met name de sociale koopvoorraad tot € 140.000,- opkopen en vervolgens deze panden tegen woekerprijzen verhuren. Ook willen we niet dat een te grote concentratie van bepaalde doelgroepen leidt tot woonoverlast. De gemeente zal via een dit jaar vast te stellen verordening eisen stellen aan het opdelen van een woning in meerdere kleine wooneenheden, het onttrekken van (een gedeelte van) woonruimte aan de bestemming wonen of het samenvoegen van een woonruimte met andere woonruimte. Een vergunning voor het onttrekken, samenvoegen, omzetten en splitsen van woningen zal daarbij verplicht worden gesteld.

Bij een dergelijke verordening hoort het beoordelen van aanvragen en het al dan niet uitgeven van vergunningen. Ook het handhaven op de uitvoering van deze verordening vergt capaciteit. Daarvoor zijn we overeengekomen om structurele middelen vrij te maken in de begroting (€ 140.000), zoals beschreven in het financiële kader.

Op een beperkt aantal locaties, waarschijnlijk drie, staan we de realisatie van geconcentreerde huisvesting toe voor in totaal circa 300 arbeidsmigranten. Het college van burgemeester en wethouders zal in het derde kwartaal van 2019 een concreet voorstel vaststellen over de locaties waar deze huisvesting voor arbeidsmigranten wordt gerealiseerd. Gezien het onherroepelijke karakter van het bestemmingsplan en reeds genomen besluiten is flexwonen aan de Nijverheidsstraat één van de drie locaties.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

Regionale samenwerking

Gezien de complexiteit van veel vraagstukken waarvoor wij ons gesteld zien, is het nog steeds noodzakelijk de bovengemeentelijke samenwerking te optimaliseren. Naast de samenwerking in MVS-verband (Maassluis, Vlaardingen, Schiedam) kijken we daarbij ook naar andere partners. Waar dat een meerwaarde heeft, zullen wij die zeker blijven zoeken en versterken. Per onderwerp zullen wij bezien met welke vorm van samenwerking met welke partner (al dan niet in MRDH-verband) onze belangen het best gediend zijn.

Woningbouw

Vlaardingen ziet zich gesteld voor de uitvoering van regionale woningbouwafspraken, waarbij wij een taakstelling hebben om in 2030 circa 2000 extra woningen te hebben gerealiseerd. Dat is een forse opgave die de nodige voorbereiding vergt, ook beleidsmatig. Tegelijkertijd is het een kans om de economische en sociale structuur van Vlaardingen duurzaam te versterken. De voorraad sociaal bereikbare woningen zal conform de reeds gemaakte regionale afspraken minder dalen dan eerder gepland. Dat vraagt een evenwichtige aanpak die herstructureringsdoelstellingen (m.n. in de Westwijk) niet in gevaar brengt. Wij kiezen voor een goede mix van sociaal bereikbare koopwoningen, sociale huur en duurdere koop en huur. 50% van de woningen willen we in het duurdere koopsegment realiseren. We willen zorgen voor breed palet aan woningen in Vlaardingen in verschillende prijsklassen en voor diverse doelgroepen: voor starters, voor doorstromers, voor ouderen, in het bijzonder ouderen met een kleine beurs en studenten. Over de huisvesting van deze groepen zullen afspraken worden gemaakt met de corporaties via de jaarlijkse prestatieafspraken.

Realisatie van extra woningen in het centrum en rond knooppunten van openbaar vervoer heeft de voorkeur. Daarmee worden indirect onze doelstellingen ten aanzien van economische kracht (binnenstad), duurzaamheid en mobiliteit gediend. Hoogbouw zal daarbij noodzakelijk zijn. Hiermee ontstaat in delen van de stad een meer grootstedelijk klimaat. Wij zijn overtuigd dat het realiseren van nieuwbouw in het centrum een sterke impuls geeft aan de binnenstad.

De realisatie van 2000 extra woningen vraagt om veel voorbereidende werkzaamheden, zoals het aanwijzen van geschikte locaties, het formuleren van de beleidsmatige en stedenbouwkundige randvoorwaarden, het voeren van gesprekken met mogelijke ontwikkelaars en het aanpassen van bestemmingsplannen. Wij gaan uit van een actieve benadering van de markt. Uiteraard doen we dit alles in de geest van de Omgevingswet, die in 2021 in werking treedt.

De Omgevingswet treedt in 2021 in werking en geeft gemeenten meer mogelijkheden om ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren. Dit kan met nieuwe juridische en digitale instrumenten, meer bestuurlijke afwegingsruimte en een andere manier van werken. Niet alleen vanuit minder regels, maar ook efficiënter.

Om de extra woningbouwopgave op deze manier goed voor te bereiden, stellen wij vanuit de Algemene reserve een incidenteel bedrag van € 1 mln. beschikbaar. Dat bedrag beschouwen wij als een voorinvestering. Als bij de realisatie van projecten rendementen behaald worden voegen wij die of toe aan de Algemene reserve, of zetten die (deels) in voor de verdere ontwikkeling en professionalisering van de ambtelijke organisatie. Voor verdere ontwikkeling en professionalisering van de ambtelijke organisatie zien wij op dit moment helaas geen ruimte binnen de Algemene reserve.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

De extra bouwopgave zal, direct en indirect, ook extra werkgelegenheid moeten genereren in Vlaardingen. Al dan niet door omscholing en social return on investment (SROI) zullen Vlaardingse werkzoekenden daar zoveel mogelijk van moeten profiteren.

Gezonde lucht

De verbetering van de luchtkwaliteit is een belangrijke doelstelling en blijft nadrukkelijk op de agenda. Enerzijds als zeer belangrijk aspect van beleidskeuzes zoals de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (binnenklimaat, frisse scholen) en de mobiliteitsagenda. Maar anderzijds door te inventariseren welke mogelijkheden wij als gemeente hebben om de verbetering van de luchtkwaliteit in onze stad te bevorderen. Luchtkwaliteit is een regionaal probleem. We willen in elk geval actief de maatregelen in kaart brengen waar wij als gemeente zelf invloed op hebben en concrete voorstellen aan de raad voor te leggen. We realiseren ons terdege dat het voor de korte termijn niet zal gaan om grote ingrepen.

Duurzaamheid

De kwaliteit en duurzaamheid van onze woningvoorraad is een steeds belangrijker speerpunt. Het gaat daarbij om energiezuinigheid en transitie naar duurzame energiebronnen, maar ook om klimaatadaptieve maatregelen en natuurinclusief bouwen.

Bij de toekomstige toedeling van middelen via de Voorjaarsnota bekijken we jaarlijks of een verdere uitrol van Particuliere Woningverbetering tot de mogelijkheden behoort. Bij de Voorjaarsnota 2020 zal het college van burgemeester en wethouders een voorstel doen over het al dan niet continueren van het Servicepunt Woningverbetering vanaf 2021.

We reserveren nu een incidenteel bedrag van € 500.000 ten behoeve van het instellen van een revolving fund voor Duurzaamheid. Initiatiefnemers kunnen een beroep doen op dit revolving fund om financiering tegen gunstige voorwaarden te verkrijgen voor hun projecten. Het kan het laatste duwtje zijn om interessante duurzaamheidsprojecten mogelijk te maken. Het college van burgemeester en wethouders zal nog dit jaar een beleidsplan Duurzaamheid voorleggen aan de gemeenteraad. Daarnaast zal in ieder raadsvoorstel, naast o.a. de financiële en participatie component ook de duurzaamheidscomponent worden toegevoegd, zodat iedere afdeling weet dat ze hier rekening mee moeten houden in hun planvorming.

Binnenstad

De Vlaardingse Binnenstad vraagt een revitalisering op vele fronten. Dat vraagt een meerjarige inspanning van alle betrokken partijen, ondernemers, vastgoed eigenaren én de gemeente. Op basis van een breed gedreven Masterplan Binnenstad wordt die inspanning geleverd in samenspraak tussen die partners. Van de gemeente wordt daarbij meer verwacht dan alleen het opknappen van de buitenruimte. In publiek-private samenwerking wordt een meerjarig investerings- en vitaliseringsprogramma uitgevoerd. Hierbij is het verbeteren van de verblijfs- en beleefkwaliteit het leidend thema. Onderdelen van die vitalisering zijn een krimpogave voor het winkelbestand, versterking van de horeca- en leisurefunctie, realisering van zo veel mogelijk extra hoogwaardige woningen, vergroening en verduurzaming. Deze investering zal alleen resultaat opleveren als ook andere partijen hun verantwoordelijkheid nemen en gelijktijdige particuliere investeringen zijn daarom voorwaardelijk bij deze uitgaven. De bedragen die hiervoor al gereserveerd zijn, worden ingezet voor de uitvoering van "De Binnenstad Centraal". Hieraan voegen wij in 2020 € 400.000 toe uit de reserve binnenstad en parkeren, vanaf 2021 worden binnen de reguliere begroting bedragen vrijgemaakt.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

Mobiliteit

Parkeerinkomsten worden opgebracht door de automobilist. Wij vinden het belangrijk dat de automobilist hier iets voor terug krijgt. Om uitvoering te geven aan het Actieplan Mobiliteit komt het bedrag van € 200.000 euro dat nu jaarlijks begroot is om te storten in de reserve binnenstad, samen met de eventuele andere meeropbrengsten uit parkeren, ten goede aan het programma Mobiliteit. Bij besteding van deze middelen ligt de prioriteit op het verbeteren van de doorstroming en het aanpakken van verkeersonveilige situaties bij scholen en zorginstellingen. De jaarlijkse bijdrage uit het parkeerfonds ten behoeve van evenementen beperken wij tot een maximum van € 100.000 vanaf 2021.

Coalitie akkoord 2019-2022 Gemeente Vlaardingen: Handen uit de mouwen

BIJLAGE: portefeuillevverdeling

Annemiek Jetten (Burgemeester)

- Openbare orde
- Integraal veiligheidsbeleid
- Handhaving en toezicht
- Vergunningverlening bijzondere wetten
- Bestuurlijke coördinatie
- Regionale samenwerking (MVS en MRDH)
- Archief

Bart Bickers (VVD)

- Verkeer en Vervoer, Blankenburgverbinding, Kwaliteitsprogramma Nieuw Waterland
- Sport
- Milieu
- Economische Zaken, arbeidsmarkt en vestigingsklimaat
- Stads promotie

Bart de Leede (GroenLinks)

- Openbare Ruimte en groen, klimaatadaptatie
- Afvalinzameling en –verwerking
- Participatiewet en armoedebeleid
- Binnenstad
- Biodiversiteit en dierenwelzijn
- Cultuur en erfgoed

Jacky Silos (CDA)

- Zorg en ondersteuning
- Jeugd
- Onderwijsbeleid
- Maatschappelijke participatie
- Maatschappelijke opvang
- Integratie en emancipatie

Ivana Somers-Gardenier (VV2000/Leefbaar Vlaardingen)

- Bouwen en wonen
- Participatie en communicatie
- Ruimtelijke Ordening
- Coördinatie Omgevingswet

Sebastiaan Nieuwland (D66)

- Financiën en inkoop
- Externe financiering, Europese stimuleringsfondsen
- Vastgoed en Grondzaken, inclusief Onderwijshuisvesting
- Personeel en Organisatie
- Digitalisering, data en dienstverlening
- Duurzaamheid en energietransitie